

TENEN

Dansk Tekstilhistorisk Forening

6. årgang, nr. 2

Efterår 1995

Bladet indeholder:

PRÆSENTATION AF BESTYRELSEN	3
TEKSTILE FUND FRA ORLOGSSKIBET "KRONAN"	6
MØNSTERBØGER	11
FORKLÆDEREGISTRERING	12
BOGANMELDELSER	13
SKOVTUREN TIL KIMMERSLEV MØLLE	14
APROPOS SKOVTUREN	15
KOMMENDE ARRANGEMENTER:	16
FORKLÆDEREGISTRERING I NORDJYLLAND	16
SØNDERJYSK WEEKEND I GENFORENINGSÅRET	17
TENENS JULEARRANGEMENT 1995	18
GENERALFORSAMLING I 1996	19

Forsideillustration:

Bodil Munchs familie på Lindegården, beliggende på Hornsherredvej mellem Sæby og Lyngby. Gården er stadig i familiens eje. Mange af de broderier, som Bodil Munch viste frem på Kimmerslev Møllegård, er udført af de 2 kvinder, der ses i forgrunden, og som er henholdsvis Bodils møster, Oline Eliassen og mor, Ingeborg Eliassen. Ca. 1915.

PRÆSENTATION AF BESTYRELSEN

I Tenens sommernummer fortalte Hanne Frøsig Dalgaard, og nu fortsætter Tenens tidligere kasserer Annet Laursen Skjelsager.

Min interesse for håndarbejde har jeg nok arvet fra min farmor, som var uddannet skrædder i 1902 og kunne det meste inden for finere syning. Jeg er født på Frederiksberg 1944 og boede der de første 18 år, og i hvert af disse år i december kom min farmor fra Randers og boede hos os i en hel måned. Det var en dejlig tid med min farmor og håndarbejder. Hvad jeg her fik lært, har jeg først senere forstået fuldt ud.

Min erhvervsmæssige uddannelse ligger indenfor tegning og organisation. Dette har jeg arbejdet med i ca 20 år. Samtidig har jeg tegnet broderier til broderiforretninger i København. Da jeg i 1975 flyttede sammen med min mand, som dansede folkedans, ville han forære mig materialerne til en folkedragt. Imidlertid måtte jeg for at få de rigtige materialer købe store mængder, og måtte derfor starte min egen forretning for at komme af med resten. Jeg var f.eks. i Frankrig og besøgte en gammel silkebåndsfabrik. Jo, de kunne da godt fremstille ægte silkebånd hvis jeg ville købe en hel produktion! Ak-hvad skal jeg med 2 km ægte silkebånd? I mine forsøg på at finde kunder til mine silkebånd fandt jeg mange spændende mennesker, som også søgte andre materialer.

Efterhånden er det blevet til en levevej for mig at finde gode kopier af vore gamle materialer til folkedragter, møbler m.v. Gode kopier koster pen-

ge og med vores discount-pris-holdning i dag kan mange mennesker have svært ved at forstå, at godt håndværk nødvendigvis også koster noget. Men folk kan måske heller ikke huske eller ved ikke, hvad kvalitet er.

Det tager tid at uddanne en god håndværker, men det er ikke nok, det kræver også rutine og gode materialer at fremstille gode produkter. For at kunne vurdere, om en kopi ligner originalen, er det nødvendigt, at håndværkeren kommer i berøring med originalen. Når det er en dansk håndværker, f.eks. væver eller sølvsmed, kan han blot gå på museum eller besøge private samlinger. Det er langt vanskeligere, når håndværkeren bor i udlandet - så kan man f.eks. være så uheldig, at noget forsvinder under transporten, hvis ikke man selv rejser ud.

For mig har det derfor været nødvendigt at købe eller bytte mig til originale gamle tekstiler, som måske vil kunne kopieres, derefter finde en håndværker, helst bosat hvor varen oprindeligt blev fremstillet, og måske så vente til de rigtige materialer dukker op. Det er ikke altid, at tråde og garner har de rigtige tykkelser, farver og mængder, så derfor kan nogle tekstiler være flere år under vejs. Det er et meget spændende arbejde, som har bragt mig langt omkring i verden.

Men altid har det været en stor oplevelse at møde håndværkere, der nyder at fremstille kvalitetsarbejde. Jeg tror at de, som kan glæde sig over det gode håndværk, samtidig opnår en personlig tilfredshed og glæde som

*"Syskole" på værløse Museum
1989.*

*Annet Laursen
Skjelsager demonstrerer metalbroderi.*

*Foto:
Birgitta Schønning.*

rækker langt over spogkløfter. Det har også betydet, at nogle af mine tolke er blevet grebet af håndværkets glæder og har set deres egen kulturarv i et nyt lys.

Det er nødvendigt at kunne bruge materialerne i deres rette sammenhæng, og da min folkedragt-materialbutik arbejder med kopier fra tidsrummet omkring årene 1750 - 1870,

altså før man for alvor tog symaskinen i brug, måtte jeg også finde ud af, hvordan tekstilerne kunne tilskæres, sys og kombineres.

Her er det så, at min farmors gode håndarbejdsteknikker kommer mig til gavn, for efterhånden som jeg har studeret gamle dragtdele, været på masser af sykurer i syning af folke- dragter og set gamle materialer m.v.

føler jeg mig godt hjemme i emnet. Jeg har derfor oprettet sykurser for mine kunder, så det nu er blevet muligt at fremstille dragter, der kan stå mål med de gamle smukke dragter. For at min sy- og broderiskole skal fungere rigtig, er det vigtigt for mig, at eleverne efter endt undervisning har erhvervet forståelse for tiden og baggrunden for deres folke-dragt, samt hvordan de kan udvikle deres egen forståelse af dragtstilen.

Jeg har derfor en stor bog- og billedsamling samt en mindre samling af originale dragtdele, så man kan se og føle. Igennem årene har jeg haft mange forskellige elever på mine sykurser: Folkedansere, skolelærere, museumsfolk, kunstnere m.fl., og der vil nok med årene være mange flere, som gerne vil lære om materialerne og at sy på gammeldags måde.

Vore børn lærer ikke så meget håndarbejde i skolerne mere. Når vi så samtidig har fået mere fritid, burde der laves om på undervisningen i skolen, så børnene lærer glæden ved at fremstille noget med egne hænder. Det kunne være med til at gøre folk mere bevidste om kvalitetshåndværk, så de ikke bliver offer for "smide-ud" mentaliteten - vi har affald nok endda.

I min værkstedsbutik kommer der efterhånden kunder fra hele verden. Også museerne kan finde mange fine materialer, som kan bruges til reparation af gamle tekstiler og møbler. Det er samtidig en rar fornemmelse, når ens arbejde lykkes, så vi kan bevare lidt af det gamle. Jo mere jeg ser af de gamle tekstiler og billeder, desto mere stiger min agtelse for de gamle

håndværkere. Det var nok ligeså svært at leve af det dengang som nu. Først når man havde et livs produktion bag sig, blev man anerkendt. Så de fleste håndværkere må/måtte derfor nøjes med glæden over at have fremstillet det helt rigtige eller måske ligefrem noget kunstnerisk.

Jeg samler også på tekstilhistorier: Hvem har syet hvad og hvornår? Gerne med billeder eller genstande. Så hvis nogen kender nogen eller noget, er jeg meget interesseret. Jeg har gennem årene skrevet artikler og holdt foredrag om tekstilhistoriske emner og fra 1981 været medlem af Danmarks Folkelige Broderier indtil ledelsen 27. maj 1989 besluttede at lægge denne forening til passiv hvile på loftet på Engelsholm Højskole.

Dette faldt nogle af foreningens medlemmer så meget for brystet, at vi spontant på dennes sidste generalforsamling besluttede at danne en ny forening. Inden generalforsamlingen sluttede, proklamerede Hanne Frøsig Dalgaard fra den gamle bestyrelse, at hun ville være med til at stifte en ny forening til fortsættelse af Danmarks Folkelige Broderier. Vi blev derfor enige om at samle kræfterne i en forening. Det er så starten på TENEN, som i foråret 96 kan gå ind i sit 7 år.

Jeg er meget glad for vores TENEN, og jeg håber at vi fremover kan styrke foreningen med en mere aktiv og levende form i vores aktiviteter. En forening er dog ikke andet og mere end medlemmerne vil, så derfor er det vigtigt at være aktiv med debatter og ideer.

Annet Laursen Skjelsager

TEKSTILE FUND FRA ORLOGSSKIBET "KRONAN "

Ved middagstid den 1. juni 1676 kom chefen for den svenske flåde, rigsråd *Lorentz Creutz*, op på orlogsskibet "Kronan"s skanse. Han havde lige spist til middag.

Den svenske flåde blev forfulgt af en dansk-hollandsk flådestyrke - ledet af den danske søhelt *Niels Juel*, som netop var nået indenfor skudhold. Der skulle træffes en afgørende beslutning: *Kronan* måtte vendes mod fjenden.

Under vendingen kæntrede *Kronan* og sprang i luften. De fleste af dens 850 mand store besætning omkom. I det slag, som fulgte - med 120 skibe og ca. 24.000 mand - blev den svenske flåde besejret, og det skulle blive skæbnesvangert for hele landet.

Orlogsskibet sank udenfor Öland på den svenske østkyst og fandt hvile på 26 meters dybde. Allerede nogle år efter katastrofen lykkedes det for datidens dykkere at bjerger halvdelen af *Kronans* 126 kanoner. Derefter gik vraget i glemmebogen.

I 1950'erne begyndte *Anders Franzén* - han som senere skulle finde "Vasa" - sine efterforskninger. I august 1980 fik han "bid". Dermed indledtes Sveriges største marinearkæologiske projekt nogensinde.

Vraget med dets 10.000-vis af genstande er et kulturhistorisk skatkammer. *Kronan* udgør et helt samfund en miniature fra det 17. årh.: et samfund, som frøs til is i dødsøje-

blikket og stivnede på havbunden.

I 1983 så jeg på Kalmar slot den første udstilling med fundene fra *Kronan*. Allerede da blev jeg vældigt fascineret af den overvældende opfindsomhed som var lagt til grund for udstillingen, men også af den rigdom, fundene viste. Der var på det tidspunkt fundet adskillige tekstiler, som også havde nået at blive konserveret og som viste, hvordan såvel høj som lav på en orlogsmænd gik klædt på den tid.

Strømperne i fuld størrelse. I montren sidder strømperne på en skabelon betrukket med stof indfarvet i strømpernes nuværende farve.

Foto: Niels Jensen

Sidste efterår genså jeg udstillingen, som i mellemtiden var flyttet til et nyt museum, indrettet i en tidligere dampmølle på Kalmars Havn. Her var hundredvis af kvadratmeter til rådighed for både de gamle fund og dem, der var kommet til i mellemtiden, da man stadigvæk graver på fundstedet hver sommer, når vejret tillader dykning.

Hvad der nu fængslede mig mest, var et par strikkede strømper. De sad ved fundet stadig på benene af et skelet, ligesom manden også stadig havde sine velbevarede lædersko på.

Selv om Christian IV i Danmark allerede i begyndelsen af århundredet havde forsøgt at uddanne piger til at strikke i sit Tugt- og Børnehus, så var strikkede genstande i 1676 endnu kun for folk af højere stand. Det var en dyr vare, som blev fremstillet af uddannede strikkere - mænd. Det er derfor rimeligt at antage, at manden med strømperne var officer, noget der også bekræftes af de fine lædersko og de strømpebånd af silke, der også stadig holdt strømperne oppe.

Efter at have set disse strømper på udstillingen havde jeg en brevveks-

"Kronan"s strømper. Personen i baggrunden skal illustrere størrelsesforholdet.

Foto: Niels Jensen.

ling med museets tekstilkonservator Lena Hassel, der indbød mig til at tage fundene i nærmere øjesyn, og min chance kom i påskeferien, hvor jeg alligevel var i byen.

Lena Hassel modtog mig med største imødekommenhed. Jeg var så heldig, at de lige inden påske havde modtaget samtlige tekstile fund retur fra konservering i Stockholm, og de var

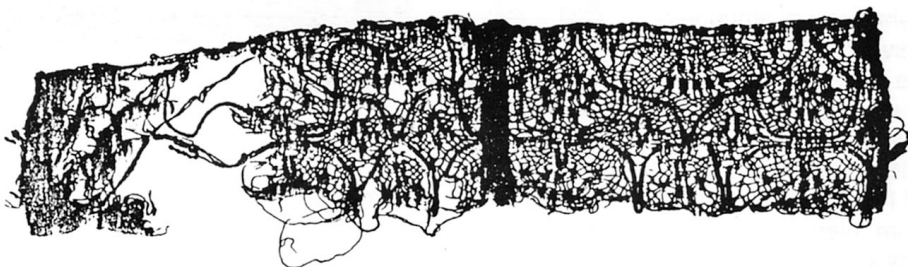
endnu ikke pakket ud. Jeg fik derfor lov til at rode og rage i alle kasserne, og det var ikke småting, der åbenbarede sig for mig. Det meste af fundene var fragmenter, men jeg så af hele ting bl.a. to syede hjelmfor af brunt fløjls og en strikket hue, gjort efter en opskrift, som kunne have været fra i dag.

Desuden så jeg blandt alle fragmenter en stump silkeknipping, af en type som jeg aldrig før har set, endnu en stump sort knipping, som jeg bedømmer til at være af flamsk type samt en hel finger af en kniplet handske i torchon-teknik.

Jeg så mange silkebånd; man havde ligefrem hele ruller af silkebånd; men forbruget af disse må også have

været enormt, når man tænker på at tidens uniformer var prydet med rigtig mange silkesløjfer. En af rullerne indeholdt 7 m bånd!

Det er mit håb, at jeg med ovenstående lille beretning har givet nogle af TENENS læsere lyst til en lille tur til Kalmar for selv at kigge på alle skattene. Enhver kan forstå, at jeg havde en pragtfuld dag på museet. Det er indstillingen der, at selv amatører, som jeg, er velkomne; man har ikke tingene, for at de skal gemmes, men for at enhver med fornøden interesse skal kunne komme på museet og forske. Jeg synes også, at fundene kan have interesse for danskere, fordi det er så sjældent, at vi får mulighed for at se så store mængder fund, som kan dateres så præcist.

5455

Det største kniplingsfragment. Foto: Kalmar Läns Museum.

Nedenfor følger en analyse af strømperne:

Strømperne er strikket i glatstriking med mønster i retstriking. Skaftet begynder for oven med 4 omgange ret. Derefter følger 2 omg. glat og 2 omg. ret. Dette mønster gentages yderligere fire gange. Strømperne har midt bag en markeret langsgående søm bestående af 2 vrangmasker. Ved siden af hælsens og fodens sammenstriking løber en mønster-rand af 2 vrangmasker.

Garnet er entrådet, z-spundet uld. Maskeantal 30 m/10 cm - 55 pinde/10 cm.

Strømperne måler fra oven til hælen ca. 73 cm

Vidden for oven på skaftet ca. 50 cm
Skaftets vidde ved ankelen ca. 24 cm
Fodens længde fra tå til hæl ca. 28 cm

Strømperne er monteret på en ska-belon af træ, klædt med et indfarvet hørstof.

P.S.

Siden jeg skrev overstående artikel, har jeg endnu en gang besøgt Muse-et i Kalmar, hvor man jo stadig arbej-der intenst med alle fundene, ligesom den faste udstilling udvides og æn-dres hele tiden.

Analyse af strømpebåndene :

Båndene er vævet i toskaftbinding, 2 cm brede og 100 cm lange. Strøm-perne blev holdt oppe af 2 strømpe-bånd, som var viklet 2 gange om benet (på hvert ben). Tre af båndene er bundne til en løkke med to ender. Et bånd er bundet med sløjfe.

Litteratur:

Kronanprojektet, Kalmar Läns Mu-seum, Kalmar 1984.

Utrykt konserveringsrapport vedr. F.nr. 1287, udført ved Riksantikvari-eämbetet och Statens Historiska Museers textilsektion i Stockholm og konservator Eva Lundwall, 02.05.1984.

Olaf Olsen: Christian den Fjerdes Tugt- og Børnehus, Wormianum 1978, ISBN 87 8516 059 8.

Regalskeppet Kronan, Redaktør: Björn Axel Johansson, Stockholm 1985, ISBN 91-7160-740-4.

Lis Slottved, Aabenraa

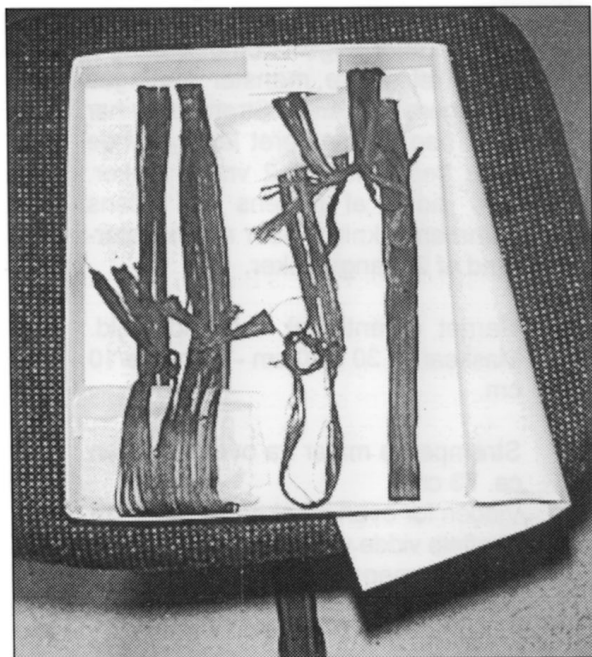
Således har man i sommer indrettet et lille rum med nogle af de mest spændende fund. Der vises bl.a. en velbevaret jakke, hvor den røde farve stadig lyser klart, og udstillingen opli-ves også morsomt af samlingen af fundne hovedbeklædninger, lige fra strikkede huer til fine filthatte.

Desværre lider Kalmar Läns Museer meget stærkt under manglende bevillinger. Man får overhovedet ingen bevillinger fra staten!!! Langt størsteparten af deres midler modtages derfor fra sponsorer, hvor Tobaksbolaget og Tetrapak tegner sig for langt de største beløb.

Denne mangel på penge betyder desværre, at man ikke kan udarbejde udstillingskataloger, hvilket naturligvis er et stort savn når man går derfra. Man vil jo gerne have mulighed for at læse videre om udstillingen hjemme.

Alene af den grund er det jo også af stor betydning, om så mange besøger museet som muligt, og jeg håber som nævnt, at mange får lyst til en lille rejse til den smukke by Kalmar, som i sig selv nok er et besøg værd; men som altså også rummer dette fantastiske fund.

L.S.

Strømpebåndene af silke. Farverne er helt forsvundet under det lange ophold i vandet, dog kan man på båndet længst til højre skelne, at det har været stribet.

Foto: Niels Jensen.

MØNSTERBØGER

Lone de Hemmer Egeberg er medlem af TENEN. Mange vil kende hende som bibliotekar på Kunstindustrimuseet. Hun er cand. phil. i europæisk etnologi og har til sin specialeafhandling i 1990 valgt **Det nødvendige broderi - kvindearbejde og samfundsnormer set gennem nåleøjet**, et emne, vi også kan se hen til, at Lone vil uddybe.

Kunstindustrimuseets Bibliotek ejer en enestående samling mønsterbøger med forlæg til forskellige håndarbejder fra perioden 1527 -1860. De ældste værker er tyske, mange er italienske og franske, og der er en enkelt engelsk bog i samlingen.

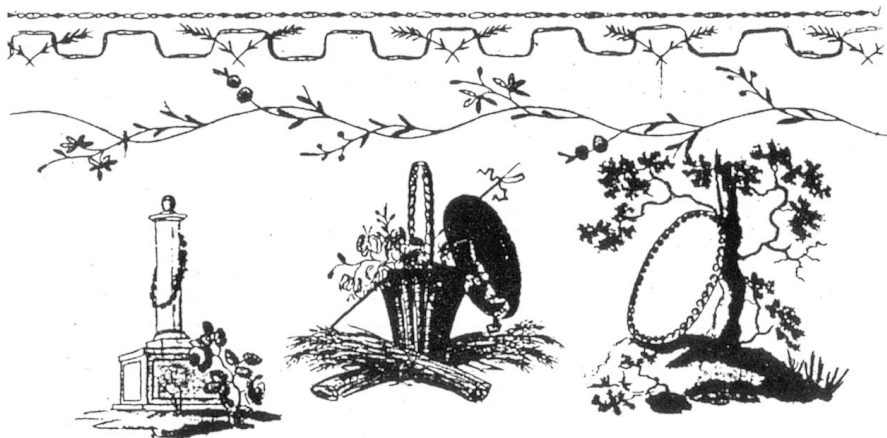
Det er imidlertid en dansk mønsterbog, der her skal præsenteres, nemlig den første danske samling af

broderi-forlæg, der blev udgivet af maleren og kobberstikkeren Henrik Grosch i 1794 under titlen:

Haandbog til Brodering og Tegning af Henrik August Grosch. Første Deel. Med XXVI illumerede Kobberer, som angive de behørige Farver. Kbh. : Gyldendal, 1794.

Hensigten med bogen er at afhjælpe den herskende mangel på smagfulde mønstre ". . . ved at stræbe efter at foreene Oldtidens Smag, som i et hvert Konstfag tilbød os de beste Mynstere, med Modens. . .".

Det er tidens nyklassicistiske stil, han her præsenterer for et dansk publikum, og at den blev populær, kan ses af empire-broderierne i vore kulturhistoriske museer.

Blad nr 12 i "Haandbog til brodering" av H.A. Grosch. Kbhvn. 1794.

Grosch giver anvisning på, hvordan man overfører sit mønster til stof, ligesom han vejleder m.h.t. materialer og broderiteknik. Som maler er han i stand til at undervise i tegne- og farvelære, og han bringer en farveskala for at forklare farvernes harmoni. En glimrende vejledning, som han tænker sig anvendt af borgerskabets fruer og døtre, der gerne vil lære at brodere smukt.

Bogen er blevet brugt, og den fik snart følgeskab af flere danske mønstersamlinger, både til kulørt og til det meget populære hvide broderi.

Litt.: Paludan, Charlotte & Egeberg, Lone de Hemmer 98 mønsterbøger til broderi, knipling og strikning Kbh.: Det danske Kunstindustrimuseum, 1991.

Lone de Hemmer Egeberg.

FORKLÆDEREGISTRERING

I forbindelse med undervisning på bl.a. Skals Håndarbejdsskole har jeg brugt Tenens forklædeprojekt som emne for den morgensamling (mini-foredrag), som altid indleder undervisningen.

Netop dette emne har altid givet respons fra deltagerne, således også denne sommer.

En kursist fra Island fortalte mig således, at hun og nogle veninder opholdt sig i København i begyndelsen af 1950-erne, hvor de blev uddannet som håndarbejds lærere på Haandarbejdets Fremmes Skole.

Den ene af pigerne arbejdede i sommerferierne på et gods i Sydsverige. Her blev hun behandlet helt som familiens egne adelige døtre, hun blev sat til det samme arbejde som de, blot med den forskel, at hun altid blev iført forklæde og de adelige døtre aldrig!! Tankevækkende.

En anden deltager, Agnes Elbro fra Aalborg, sendte mig efter dette miniforedrag sit skoleforklæde og et brev, hvorfra jeg kort vil citere:

Jeg, der dengang hed Agnes Ovesen, syede forklædet, da jeg var 12 år og gik i 2. mellem på Ryesgade skole i Aalborg. Det var i 1932. Forklæderne skulle vi bruge i skolekøkkenet i 3. mellem. Først broderede vi kanterne til lomme og forstykke. Det voldte mange besvær, men i min familie blev der lavet meget håndarbejde, så jeg havde tidligt lært at brodere. Vi syede også kapper med en smæk foran, hvor der var hæklet en blonde om. Den har jeg desværre ikke. Når skoleåret var omme i marts måned, var der en udstilling af alle håndarbejderne, og vi kunne så selv købe de ting, vi havde lavet. Prisen var ikke høj, et par kroner, tror jeg. Men pengene var små i de fleste hjem og ikke alle fik lov til at købe. Selv om det også stod sløjt til hos os, fik jeg altid penge til at købe det, jeg havde lavet. Bager Andersen, som boede i nærheden af skolen, gik hvert år hen og kiggede på de resterende forklæder og købte dem til damerne i butikken.

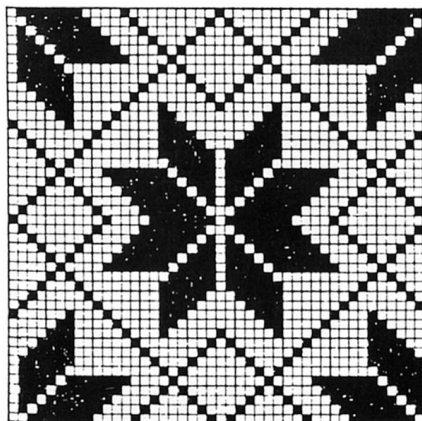
P.S! Håndarbejds lærerinden hed frøken Funch.

Karin Hoffritz.

BOGANMELDELSER

Vibeke Lind: Strik med nordisk tradition 127 sider, pris: 148 kr
Høst & Søn's Forlag

Det er en rigtig klassiker, der er landet på anmelderens bord.

Mønster på strikket nattrøje fra Røsnæs. Stjernemotivet var et af de mest benyttede mønstre i skåne og Danmark. Illustration fra bogen.

Politikens visuelle Håndarbejdsbog
Forfatter: Madeline Weston
Dansk bearbejdelse: Lisbeth Roum-Møller
256 sider, gennemillustreret i farver.
Indbundet. Pris: 249 kr.
Udgivet i samarbejde med Håndarbejdets Fremme
Udkommet den 15. september.

Bogen giver tekniske anvisninger til strikning, hækling, broderi, stra-

Vibeke Linds strikkebog har bevist sin levedygtighed gennem 15 år, så det er en god disposition fra forlagets side at genudgive bogen - også som en modvægt til den omsiggribende Kaffe Fassett-bølge.

Bogen er bygget op på strikke PRINCIPPER - og ikke opskrifter - derved er der også overladt noget til den enkelte strikkes egen kreativitet. De mange illustrationer af såvel nye som ældre strikkede arbejder, er med til at gøre værket til en frodig og inspirerende billedbog.

Håndarbejdsbøger har sjældent noget langt liv - som regel er de bundet til deres tid og til moden, og de vil ofte være forældede få år efter udgivelsen. Vibeke Linds bog er en dejlig undtagelse. Den virker lige så frisk og levende som for 15 år siden. Udgivelsen er støttet af Nordisk Kulturfond, hvilket har resulteret i en usædvanlig lav udsalgspris.

Susanne Nielsen

majsyning, knipling, tæppesyning, quilting og patchwork. Den første reaktion må være, at så meget kan ikke rummes i eet bind, - men tvivlen bliver hurtigt gjort til skamme. Rigdommen på tekniske variationer er overvældende.

Dertil kommer kortfattede historiske afsnit for hvert kapitel, som gør bogen interessant og særpræget, så den kan anbefales til TENENs læsere.

Hanne Frøsig Dalgaard

SKOVTUREN TIL KIMMERSLEV MØLLE

Den 26. august kl. 13.00 mødtes vi ca. 15 personer på Kimmerslev Mølle hos Solveig og hendes søn Jens Petersen. Vejret var med os, så vi startede med at spise den medbragte mad i den smukke have.

Herefter tog Jens os på en tur rundt i den gamle mølle og haven, hvor han fortalte os den spændende historie, som hørte til møllen. Jens viste os, hvordan der blev åbnet for sluserne, 500 liter vand fossede der igennem pr. sekund, det var virkelig et imponerende syn. Efter turen igennem den idylliske have var der kaffepause.

Derefter viste Solveig Petersen sin fine samling af tekstiler, hovedsagelig fra hendes mors familie. Det var fine ting, bl. a. tre små yndige hvide broderede molskyser fra midten af 1800-tallet. Der var også dækket bord med håndbroderet dug og et chokoladestel fra 1870'erne.

Herefter fortalte og viste Bodil Munk ting fra sin samling, næsten alt havde en tilknytning til hendes familie. Der var et par fine broderier fra første del af 1800-tallet med rudesyning. En lille samling af Tønder kniplinger var der også.

Der var en stor samling af duge, pudebetræk m. m. med engelsk broderi og hedebo-udklipssyning.

Det er dejligt at se, at der stadig er nogle, der værner om disse ting. Når man ved, at meget bliver kasseret i disse tider. Eller det går til udenlandske samlere.

Der var en livlig snak omkring de mange forskellige ting, så tiden løb hurtigt.

Vi synes, det var en dejlig eftermiddag - også fordi vi har kørt forbi stedet mange gange og altid har ønsket at få lov at se stedet. Vi siger mange tak for det fine arrangement.

Foto: Annet Laursen Skjelsager

Hilsen fra
Elna Høgh og familie.

APROPOS SKOVTUREN

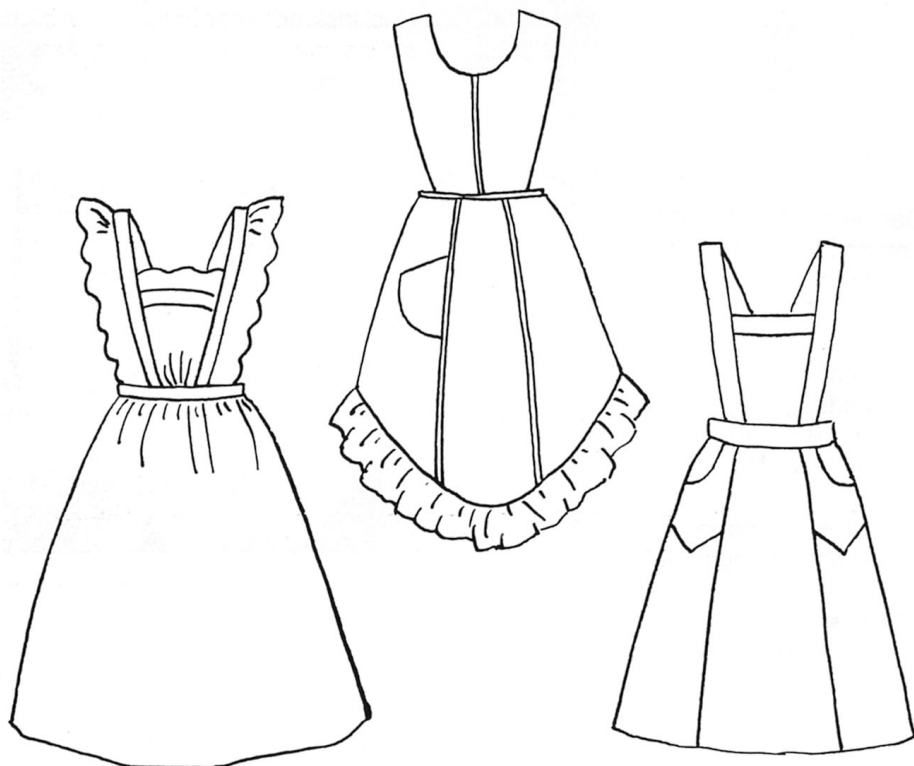
Flere af Tenens medlemmer har udtrykt ønske om lokalarrangementer. Skovturen har tradition for at være arrangeret af "ikke bestyrelsesmedlemmer".

Lignende tiltag kan vi forestille os afviklet på samme måde; Tenen annoncerer arrangementet og et

bestyrelsesmedlem er kontaktperson, resten tager et aktivt medlem sig af. På den måde, kan vi få langt flere lokalarrangementer, uden at alle i den i forvejen travle bestyrelse er involveret. Derfor, har du en god ide/forbindelse, så kontakt bestyrelsen og vi aftaler nærmere.

KOMMENDE ARRANGEMENTER:

FORKLÆDERE REGISTRERING I NORDJYLLAND

På Seminarium for håndværk, håndarbejde og design i Nørresundby afholdes der registrering af forklæder, fredag den 27. oktober. Arrangementet, der afvikles i skolens kantine, begynder kl 14 med en kort præsentation af projektet, fremvisning af karakteristiske forklædetyper gennem 100 år, samt praktiske oplysninger i forbindelse med registreringen. Dernæst vil Tenens arbejdsgruppe (Anni Mejdahl, Beth Døssing og Su-

sanne Nielsen) registrere de indkomne forklæder.

Husk at forklæderne skal være mærket med navn og adresse. Ejere vil kunne afhente forklæderne på skolens kontor fra mandag den 30. oktober.

Vel mødt på Seminarium for håndværk, håndarbejde og design, Thistedvej 115, 9400 Nørresundby.

Susanne Nielsen

SØNDERJYSK WEEKEND I GENFORENINGSÅRET

Lørdag den 4. og søndag den 5. november må I alle sætte af til et ekstraordinært besøg i det sønderjyske. Genoplivningen af Tønder-egnens rige kniplekunst, som var Hansigne Lorenzens livsværk, skal vi opleve, samt meget mere!

Programmet:

Lørdag den 4. -11. mødes vi på Bredebro station og kører i fælles bus til Ballum, hvor vi besøger Hansigne Lorenzens hjem, det kendte levende museum, som stadig drives af hendes efterkommere.

Kl. 17.00 kører vi videre med bussen til Højer Slusekro, hvor sønderjysk middag og kaffe venter

Kl. 19.00 fortsætter bussen til Kiersgård, hvor vi kan foretage en hurtig indcheckning til overnatningen, før vi kører igen, så vi kan være

Kl. 19.30 på Højer Håndarbejdsseminarium, hvor rektor Jens Lou Petersen og de studerende venter os.

Programmet lørdag er arrangeret i fællesskab med den aktive Sydjysk Textilkreds, som vores to medlemsværter Astrid Dueholm og Lis Slottved også repræsenterer. Der bliver således mulighed for at få kendskab til de aktiviteter angående tekstil, der rører sig i Sønderjylland i det hele taget!

Overnatning på Kiersgård: HUSK SENGELINNE OG HÅNDKLÆDE!

Søndag den 5. -11. kl. 10.00 skal vi være klar med morgenmad etc.

Om formiddagen får vi den fine lejlighed til at opleve Sønderjyllands Amts Husflidskreds, der holder *husflidsudstilling med arbejdende værksteder på Kiersgaard*, men må passe afgang med offentlig bus kl. 12.45, -ankomst kl. 13.20 til

Tønder, besøg på Tønder Museum med museumsinspektør Inger Lauridsen som guide gennem samlingen, især af kniplinger.

Hjemturen begynder kl. 16.03, når vi sætter os i bussen til Tinglev.

Rejsetider:

Vi mødes forhåbentlig fra alle dele af landet!

Over Sjælland er der beregnet afgang København H kl. 8.52 med tog mod Esbjerg-Struer, togsift i Bramming kl. 13.01-13.09, ankomst Bredebro kl. 14.05, og hjemkomst afg. Tinglev kl. 16.46

togsift i Fredericia kl. 18.05-18.33 ank. København H. kl. 21.52

For alle, som kommer fra Jylland og Fyn, kan det vel lade sig gøre at støde til undervejs på disse forbindelser.

Pris og tilmelding:

Turen koster kr. 350,-, hvortil kommer rejsen til Bredebro og retur fra Tønder.

Ring til Hanne Frøsig Dalgaard om rabat ved fællesrejse, 45 88 32 67

(I prisen er inkluderet: leje af bus,

overnatning, middag på Højer Slusekro, morgenmad, offentlig bus Højer-Tønder, entréafgifter)

På Kiersgård vil der søndag middag være mulighed for at købe kaffe og brød på Husflidsudstillingen.

Tilmelding sker ved at sende kr. 350,- pr. person til kassereren, som nu er Anni Mejdahl, se giro på bladets bagside. Gæster er velkomne!

Meld dig snarest, senest den 24. 10.! så vi kan bestille, hvor det er nødvendigt.

TENENS JULEARRANGEMENT 1995

Fredag den 1. december klokken 9.45 til 13.00 og efterfølgende frokost kl. 13.30 på restaurant Ida Davidsen, St. Kongensgade 70.

Besøg på Rosenborg - tekstilkonserveringsværkstedet, magasinet og særudstillingen i Kommandørboligen.

Konserveringsværkstedet er oprettet 1917. Det var da placeret i et af slotets tårne. Den første leder var fru Elisabeth Schmedes, som først takkede af, da hun var over 90 år. Det samme var tilfældet for hendes medhjælper og senere afløser fru Agnethe Bech, der blev knyttet til værkstedet i begyndelsen af 1920'erne. Fru Bech var desuden broderilærer på Haandarbejdets Fremmes Skole for Lærerinder.

Værkstedet kom på Finansloven 1919. I midten af 1970'erne blev personalestaben udvidet, ikke blot på værkstedet, men også på selve museet, her kan nævnes tekstilkonservator Katia Johansen, som sikkert er de fleste af Tenens medlemmer bekendt. Værkstedets oprettelse skyldes en højst tiltrængt reparation af

Chr. V's Rosenborg Tapeter fra den Skånske krig. Tapeterne hang dengang alle i Riddersalen. På værkstedet vises vi rundt af tekstilkonservatorerne Majken Thorvildsen og Klara Kelstrup, og magasinet står tekstilkonservator Katia Johansen for.

I Kommandørboligen vises en Flora Danica udstilling, som med stor succes har været vist i Paris denne sommer. Såfremt tiden tillader det, vil vi også se tapeterne i Riddersalen.

Kl. 13.30 er der reserveret bord til dem, der har lyst til at deltage i vores julefrokost på restaurant Ida Davidsen. Restauranten vil være julepyntet og Fruen og hendes mand vil, foruden at servere for os, også orientere om familiefirmaet, der går 4 generationer tilbage.

TILMELDING SENEST 8. NOVEMBER ved indbetaling af 50 kr., som dækker entre og rundvisning, men IKKE julefrokosten. (Smørrebrødsprisen varierer fra 35 til 110 kr.) på Tenens Gironummer 143 01 30 TENEN/ Anni Mejdahl Nibsbjergvej 10 7500 Holstebro.

NB! Deltagerantallet er p.g.a. den trange plads i både værksted og magasin begrænset til max. 15 personer, så udsæt ikke din tilmelding.

HUSK at anføre på girokortet, om du ønsker at deltage i julefrokosten.

Vi mødes kl. 9.45 ved hovedindgangen Vestervoldgade 4A, Kbh. K..

Har du spørgsmål ang. dette arrangement, da kontakt venligst bestyrelsesmedlem Karin Hoffritz på telf.: 5627 6842, bedst hverdage mellem 8 og 11.

BEMÆRK SIDSTE FRIST FOR TILMELDING 8. NOVEMBER 1995!

GENERALFORSAMLING I 1996

Næste års generalforsamling afholdes på Møntergården i Odense,

lørdag den 16. marts.
Reserver datoen allerede nu.

BESTYRELSE:**FORMAND:**

Hanne Frøsig Dalgaard	Bredebovej 33.6.tv.	2800 Lyngby	45 88 32 67
-----------------------	---------------------	-------------	-------------

KASSERER:

Anni Mejdahl	Nibsbjergvej 10	7500 Holstebro	97 42 37 86
--------------	-----------------	----------------	-------------

SEKRETÆR:

Susanne Nielsen	Sasserød 16	5462 Morud	64 83 11 26
-----------------	-------------	------------	-------------

Lisbeth Roum-Møller	Jagtvej 121.2.tv.	2200 Kbh.N.	31 85 47 82
Karin Hoffritz	Tessebøllevej 44	4681 Herfølge	56 27 68 42
Jytte Harboesgaard	Frederiksberg Alle 78	1820 Frb.C.	31 21 14 81
Annet Laursen Skjelsager	Dorthevej 2	3520 Farum	42 95 05 55

SUPPLEANTER:

Inger Jørgensen	Sct. Annagade 10	5400 Bogense
Karin Lausten	Furesølund 7	2830 Virum
Astrid Dueholm	Åstrupvej 83	6100 Haderslev
Beth Døssing	Nyhøjen 125	5330 Munkebo

REVISOR

Lucie Borgsmidt-Hansen	Broholms Alle 28	2920 Charlottenlund
------------------------	------------------	---------------------

REDAKTION:

Kamma Gudmand-Høyer	Hvedevej 3	2700 Brønshøj	31 60 90 52
Hanne Frøsig Dalgaard (ansvh.)	Bredebovej 33.6.tv.	2800 Lyngby	45 88 32 67

NÆSTE BLAD FORVENTES AT UDKOMME JANUAR 1996**BLIV MEDLEM AF TENEN**, Dansk Tekstilhistorisk Forening.

Kontingent for 1995/96: kr. 125.- Medlemsbladet udkommer 4 gange årligt.

Henvendelse: TENEN, Dansk Tekstilhistorisk Forening.

Anni Mejdahl	Nibsbjergvej 10	7500 Holstebro	97 42 37 86
--------------	-----------------	----------------	-------------

GIRO NR: 1 43 01 30

Annoncepriser:	1/1 side: kr. 525.-	1/2 side: kr. 300.-
	1/4 side: kr. 185.-	1/8 side: kr. 135.-

FLYTNING.

Ved flytning bedes du meddele dette til postvæsenet.

Husk at meddele at du abonnerer på **TENEN** blad nr. 03200.